

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 36P/5/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114201190
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sylvia Szabadošová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114201190.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Sylviou Szabadošovou v právnej veci navrhovateľky F. Q., J.. U., Z.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q., Z. XX, právne zastúpenej JUDr. Helenou Schneiderovou, advokátkou so sídlom Prešov, Floriánova 12, Prešov proti odporcovi T. Q., Z.. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX o určenie výživného k mal. L. Q., Z.. XX.XX.XXXX a o úpravu práv a povinností a úpravu styku k mal. Matejovi Semanovi, nar. XX.XX.XXXX v konaní obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, odbor sociálnych vecí, takto

r o z h o d o l :

z v e r u j e mal. F. Q., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je oprávnená a povinná ho zastupovať a spravovať jeho majetok,

odporca je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. F. sumou 50 Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám matky, vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku opakovane do budúcnosti,

navrhovateľka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. L. sumou vo výške 30 Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám odporcu - otca, vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku opakovane do budúcnosti,

u p r a v u j e styk otca s mal. F. tak, že :

otec je oprávnený stretávať sa s mal. F. každý páry týždeň v roku od soboty od 09.00 hod. do nedele do 17.00 hod.

počas letných prázdnin každý rok:

od 1.7. toho ktorého roka od 9.00 hod. do 10.7. toho ktorého roka do 19.00 hod. a od 1.8. toho ktorého roka od 9.00 hod. do 10.8. toho ktorého roka do 19.00 hod.

počas Vianočných prázdnin každý rok:

od 27.12 toho ktorého roka od 9.00 hod. do 30.12. toho ktorého roka do 17.00 hod.

počas Veľkonočných sviatkov každý páry rok:

od Veľkonočného piatka od 9.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17.00 hod.

otec je p o v i n n ý maloletého prevziať v mieste bydliska matky v určený deň a čas a v určený deň a čas je povinný maloletého matke riadne odovzdať,

matka je p o v i n á maloletého na styk s otcom riadne pripraviť,
v prevyšujúcej časti návrh zamieta

žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka svojím návrhom podaným na tunajší súd dňa 16.01.2014 žiadala, aby súd rozviedol jej manželstvo s odporcom. Na čas po rozvode navrhla zveriť mal. L. a mal. F. do svojej osobnej starostlivosti a zo strany odporcu navrhla určiť výživné pre mal. L. vo výške 150 Eur mesačne a pre mal. F. vo výške 100 Eur mesačne, a to vždy k 20-tému dňu v mesiaci vopred.

Na pojednávaní dňa 01.07.2014 navrhovateľka uviedla, že akceptuje rozhodnutie mal. L., ktorá má 17 rokov a súhlasí s tým, aby táto bola zverená do osobnej starostlivosti odporcu. Zároveň navrhla určiť výživné zo svojej strany pre mal. L. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne a zo strany odporcu pre mal. F. v sume 100 Eur mesačne. Zároveň predniesla návrh na úpravu styku tak, že nenavrhol upraviť styk navrhovateľky s mal. L. a zároveň navrhla upraviť styk mal. Mateja s odporcom tak, že sa budú stretávať každú páru sobotu od 09.00 hod. do 17.00 hod.

Odporca nesúhlasil s návrhom na rozvod manželstva, súhlasil, aby maloletá L. bola zverená do jeho osobnej starostlivosti a nesúhlasil s tým, aby maloletý F. bol zverený do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Nesúhlasil s výživným pre mal. F. v sume 100 Eur mesačne, nakoľko má v starostlivosti ďalšie tri deti. Tiež nesúhlasil s tým, aby bola určená minimálna výška výživného zo strany navrhovateľky pre mal. L., ktorá by bola zverená do jeho osobnej starostlivosti.

Zároveň navrhol upraviť styk s mal. F. tak, že sa s ním bude stretávať každý víkend v čase od soboty od 09.00 hod. do nedele do 17.00 hod., počas jarných prázdnin od soboty od 09.00 hod. do stredy do 17.00 hod., počas letných prázdnin v mesiaci júl od 09.00 hod. dňa 01.07. do 17.00 hod. dňa 15.07., v mesiaci august od 09.00 hod. dňa 15.08. do 17.00 hod. dňa 31.08., počas vianočných sviatkov vždy od 09.00 hod. dňa 27.12. do 17.00 hod., dňa 02.01. a počas vianočných sviatkov nepárneho roka od 09.00 hod. veľkonočného piatka do 17.00 hod. veľkonočného pondelka. Uvedený návrh na úpravu styku je zhodný s jeho návrhom na úpravu styku, ktorý podal na tunajší súd dňa 11.12.2013 a konanie je vedené pod sp. zn. 24 P 437/2013.

Kolízny opatrovník navrhol rozdeliť maloleté deti napriek tomu, že súrodenecké väzby sú veľmi dôležité. Keďže si L. želá, aby bola zverená do starostlivosti otca, kolízny opatrovník súhlasil, aby bola zverená do jeho osobnej starostlivosti. Zároveň navrhol mal. Mateja zveriť do starostlivosti matky, nakoľko v súčasnej dobe je silnejšia citová väzba medzi maloletým Matejom a jeho matkou.

Čo sa týka výšky výživného, navrhol určiť výživné zo strany oboch rodičov v súlade s ich zárobkovými možnosťami a schopnosťami. Pri úprave styku navrhol, aby styk nebol určený, aby sa deti stretávali dobrovoľne podľa vlastného uváženia a rozhodnutia ako chcú tráviť s rodičmi svoj voľný čas. V prípade, že rodičia budú trvať na úprave styku, navrhol určiť styk tak, aby mal. F. bol čo najčastejšie so svojimi súrodencami, nakoľko styk jedenkrát za dva týždne je styk určený minimálne.

Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, sobášnym listom, rodným listom mal. F. a mal. L. Q., potvrdením o spoločnom poslednom bydlisku účastníkov konania, lekársnym nálezom zo dňa 28.11.2012, potvrdením o evidencii navrhovateľky v evidencii uchádzačov o zamestnanie, potvrdením o poberaní dávky v hmotnej núdzi navrhovateľkou, potvrdením o poberaní prídavkov na dieťa, rozhodnutím ÚPSVaR Prešov o zvýšení preddavkovo poskytnutej dávky a príspevkov v hmotnej núdzi zo dňa 03.06.2013, potvrdením o čistom mesačnom príjme a opismi mzdových listov odporcu, potvrdením o poberaní dávky v hmotnej núdzi navrhovateľkou za rok 2014, obsahom spisu Okresného súdu Prešov, sp. zn. 27 P 111/2013, 24 P 437/2013, ako aj ďalším spisovým materiálom a rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 36 P 5/2014-53 zo dňa 1.7.2014 rozviedol manželstvo účastníkov konania.

Na čas po rozvode zveril mal. L. Q., Z.. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky a mal. F. Q. , Z.. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti otca. Zároveň určil výživné zo strany matky pre mal. L. vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľoleté nezaopatrované dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona mesačne a zo strany otca pre mal F. vo výške 50 Eur mesačne. Zároveň upravil styk otca s mal. F. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. F. každý párnny víkend v roku od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 8.8.2014 vo výroku o rozvode manželstva a vo výroku o zverení mal. L. do osobnej starostlivosti otca.

Uznesením Krajského súdu v Prešove, č.k. 17 CoP/22/2014-81 zo dňa 18.9.2014 bol zrušený prvostupňový rozsudok vo výroku o zverení mal. F. do osobnej starostlivosti matky, vo výroku o povinnosti matky prispievať na výživu mal. L., vo výroku o povinnosti otca prispievať na výživu mal. F. a vo výroku o úprave styku otca s mal F. a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci.

Navrhovateľka na pojednávaní dňa 3.3.2015 aj naďalej trvala na zverení mal. F. do svojej osobnej starostlivosti, zo strany otca žiadala určiť výživné vo výške 100 Eur mesačne, avšak zmenila svoj návrh v časti týkajúcej sa úpravy styku otca s mal. F.. Navrhla, aby sa otec stretával s maloletým aj počas letných prázdnin, a to každý rok od 1.7. do 7.7 a od 1.8 do 7.8 , počas zimných prázdnin každý rok od 27. 12. Od 9.00 hod do 30.12. do 17.00 hod. a počas veľkonočných sviatkov od Veľkonočného piatka od 9.00 hod do Veľkonočného pondelka do 17.00 hod.

Otec s predneseným návrhom nesúhlasil. Trval na svojom návrhu na úpravu styku v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 27P 111/2013.

Kolízny opatrovník navrhol zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky rešpektujúc názor maloletého pri jeho výpovedi, avšak navrhol upraviť styk otca s maloletým v čo najširšej miere z dôvodu citových väzieb maloletého na sestry, ktoré žijú s otcom, ako aj na starých rodičov zo strany otca.

Súd opätovne nariadil dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výsluchom mal. F., potvrdením o čistom mesačnom príjme a opismi mzdových listov otca a matky, potvrdením o poberaní dávky v hmotnej núdzi matkou, znaleckým posudkom znalca PhDr. Jozefa Kandalu, č. 61/2013 zo dňa 26.6.2014 podanom v konaní vedenom na OS Prešov pod sp. zn. 27 P 111/2013, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Navrhovateľka v súčasnej dobe býva u najstaršieho syna v 2-izbovom byte, ktorého je on vlastníkom. Syn platí inkaso ako aj úver na byt, pričom navrhovateľka zabezpečuje stravu do domácnosti. Spolu s ňou býva aj maloletý F.. Je zamestnaná na základe dohody o vykonaní práce vo firme F., kde za obdobie september a október 2014 bol jej priemerný čistý mesačný príjem vo výške 138 Eur mesačne a v mesiaci november 217,26 Eur. Navrhovateľka však uviedla, že začala pracovať aj na nočné zmeny, preto jej príjem sa v poslednom období navýšil a pohybuje sa vo výške okolo 282 Eur mesačne. Do októbra 2014 poberala dávku v hmotnej núdzi, a to v januári 2014 vo výške 125,57 Eur, vo februári a marci 2014 po 96,30 Eur mesačne, od apríla do júla v sume 124,70 Eur mesačne, v auguste a septembri 2014 po 61,60 Eur mesačne a v októbri 2014 v sume 25,50 Eur mesačne.

Navrhovateľka potvrdila, že mal. L. je v starostlivosti otca, na jej výživu ona ničím neprispieva, rovnako jej na výživu mal. F. ničím neprispieva otec. Daňový bonus na mal. F. poberá otec, ona poberá rodinné prídavky na dve deti, pričom polovicu sumy zasiela mal. L..

Navrhovateľka má priateľa, s ktorým si rozumie, avšak nežijú v spoločnej domácnosti. Súhlasila, aby stretnutia otca s maloletým boli aj počas prázdnin a sviatkov tak, ako navrhla na pojednávaní

Odporca býva v rodinnom dome spolu s mal. L., ktorá navštevuje 3.ročník strednej zdravotníckej školy a s pľoletými dcérami F. T. V., pričom F. navštevuje 1. ročník vysokej školy, V. ukončila bakalárske štúdium, po roku by chcela pokračovať v štúdiu na vysokej škole. V rodinnom dome platí inkaso v sume

130 Eur mesačne, štvrťročne platí vodné a stočné po 12 Eur. Okrem toho platí pôžičku na rekonštrukciu domu v sume 220 Eur mesačne. Na stravu dáva mesačne okolo 50 Eur, ide o nižšiu sumu, nakoľko doma chová hospodárske zvieratá. Plnoletá dcéra F. prestala poberať štipendium, keďže ukončila štúdium na vysokej škole a v súčasnej dobe si hľadá zamestnanie.

Odporca je zamestnaný ako vodič Q., za rok 2014, obdobie jún až december bol jeho čistý mesačný príjem 736,51 Eur a priemerná čistá mesačná mzda vo výške 700,74 Eur. Okrem uvedeného nemá žiaden ďalší príjem, ani žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

Vo svojej výpovedi uviedol, že mal. F. je ovplyvňovaný matkou a bratom X., pretože prestal chodiť na stretnutia s ním podľa rozhodnutia súdu, čo maloletý odôvodňuje tým, že „orgány tak rozhodli“ a že mu to povedal brat X.. Zároveň poukázal na znalecký posudok vypracovaný v konaní o úpravu práv a povinností a úpravu styku, s ktorým nemal možnosť sa oboznámiť pred vyhlásením rozsudku, avšak v súčasnej dobe už ho má preštudovaný, dokonca ho vie naspamäť a poukázal na niektoré nezrovnalosti v tomto posudku, napr. že on má lepšie podmienky na bývanie, napriek tomu znalec na určité obdobie doporučuje, aby bol maloletý u matky.

Mal. L. navštevuje 3. ročník Strednej zdravotníckej školy, do školy cestuje autobusom Q., cestovné je nízke, keďže odporca pracuje v SAD, pričom jedna cesta ju stojí 5 centov. Mal. L. nemá žiadne vážnejšie zdravotné problémy, odporca jej prispieva na výživu podľa jej potrieb. Navrhovateľka na jej výživu ničím neprispieva. Zakupuje jej darčeky na jej osobné sviatky.

Mal. F. navštevuje 2. ročník základnej školy, navštevuje školský klub, kde mu navrhovateľka platí 6 Eur mesačne, stravuje sa v škole, kde za obedy mu platí po 20 Eur mesačne. Na začiatku školského roka zakúpila navrhovateľka maloletému učebnice a zošity v sume 15 Eur, pričom ošatenie pre maloletého zabezpečila jej sestra, ktorej musí navrhovateľka vrátiť finančné prostriedky. Mal. F. je alergik, pravidelne užíva lieky, kvapky pod jazyk, za ktoré dopláca navrhovateľka 20 až 30 Eur polročne. Otec na jeho výživu ničím neprispieva.

Mal. F. sa s otcom spočiatku stretával podľa rozhodnutia súdu na základe predbežného opatrenia, č. k. 29 P 157/2013 - 9 zo dňa 03.10.2013 každú párnú sobotu v mesiaci v čase od 09.00 hod. do 17.00 hod. Po rozhodnutí prvostupňového súdu v rozvodovom konaní sa začal s otcom stretávať každý párný víkend od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod., avšak v poslednom období už nechcel prísť ani každý párný víkend, čo odôvodňoval tým, že bratovi X. je za ním smutno.

Maloletý F. pred súdom uviedol, že k otcovi a sestram chodí každý druhý víkend, niekedy chodí v sobotu a niekedy v nedeľu, predtým mu ocko zavolá v piatok. Chce bývať s mamkou, k ockovi by chcel chodiť v sobotu ráno a večer by sa vrátil, aj každý týždeň. Počas prázdnin by chcel byť s ním tri, štyri dni v týždni, niekedy aj celý týždeň. Keď je u otca, väčšinou sa hrá so sestrami, otec sa mu nevenuje, skôr robí niečo okolo domu. S mamkou sa hrajú karty, alebo šach.

V konaní o úpravu práv a povinností k maloletým deťom F. a L. Q., sp.zn.. 27 P 111/2013 bola uložená povinnosť znalcovi PhDr. Jozefovi Kandalovi popísať vzájomné vzťahy mal. L. a F. k matke a otcovi, ako aj vzťah matky a otca k mal. L. a mal. F., ďalej mu boli zadané otázky, kto z rodičov vo väčšej miere manipuluje, resp. ovplyvňuje mal. L. a mal. F., kto má vhodnejšie predpoklady pre zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti, či odporúča znalec rozdeliť deti a každé z nich zveriť do osobnej starostlivosti iného rodiča, akým spôsobom odporúča znalec upraviť styk detí s tým rodičom, ktorému neodporúča zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti, ako aj ďalšie dôležité skutočnosti, ktoré zistí pri vyšetrení.

Znalec v závere znaleckého posudku č.61/2013 zo dňa 26.6.2014 popísal vzťah mal. F. A matke ako jednoznačne pozitívny, mal. F. to verbálne deklaroval, nasvedčovali tomu aj jeho emocionálne prejavy, mimika, pantomimika, pohľady, jemné fyzické kontakty - matka je u neho zdrojom ochrany, istoty a bezpečia. Vzťah matky k mal. F. je tiež pozitívny, čo bolo badateľné pri vyšetrení. Sama spontánne uvádzala, že maloletý Matej je na ňu citovo naviazaný, že ona to tak cíti, že je tomu rada, že ma syna nadovšetko rada a že mu chce všetko vynahradiť. Vzťah mal. F. k otcovi je tiež pozitívny, no menšej intenzity, do istej miery aj parciálne nerozhodný a nie celkom jasne a jednoznačne polarizovaný (občas napríklad aj s prímiesou strachu). Vzťah otca k maloletému synovi F. je skôr latentne pozitívny, má svojho

syna rád, je to jeho syn, no navonok tento vzťah zo strany môže imponovať, resp. byť vnímaný ako laxný, málo vrelý či citovo chladný. Na otázku kto z rodičov má vhodnejšie predpoklady pre zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti, znalec uviedol, že vhodnejšie predpoklady pre zabezpečenie starostlivosti o obe maloleté deti vo všetkých súvislostiach vidí u otca, no nie bez výhrad (no tie by boli i u matky).

Aj keď vo všeobecnosti znalec neodporúča deliť súrodencov, doporučil ponechať mal. L. u otca a aby F. F. bol zatiaľ istý čas ešte u matky. Je totiž silno citovo naviazaný na matku, toho času ju silno potrebuje, cíti u nej bezpečie, zázemie, istotu, podporu. Vnímajú to tak aj jeho sestry, hoci by chceli, aby bol s nimi častejšie. Ďalej znalec uviedol, že zatiaľ nech to ostane tak, ako to je, s výhľadom do bližšej či vzdialenejšej budúcnosti, pričom zotrvanie mal. F. u matky by mohlo trvať ešte jeden až dva roky a potom vonkajšie okolnosti a časový faktor ukáže, čo ďalej.

Na otázku, akým spôsobom odporúča znalec upraviť styk detí s tým rodičom, ktorému nie sú zverení do osobnej starostlivosti, u maloletého F. uviedol, že otec by mohol syna navštevovať ako je to bežné u detí od 5 rokov, teda aj na noc, bez prítomnosti matky podľa toho, ako dieťa bude zvládať odlúčenie od matky - v jednom týždni v priebehu týždňa, v druhom týždni cez víkend. Po nástupe do školy, štandardne, každý druhý týždeň, a to cez víkend. Čo sa týka prázdnin a sviatkov, neodporúča krátkodobé sviatky deliť, skôr ponechať prežitok v celistvosti, okrem letných a zimných prázdnin a vianočných sviatkov, v pomere 1:1.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 43 ods. 1) Zákona o rodine, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho dotýkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy

životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.13)

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Pri úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom vychádzal zo skutočnosti, že F. L. už bola po rozvode manželstva rodičov právoplatne zverená do osobnej starostlivosti otca, ako aj z faktického stavu, výpovede maloletého F. a zo záverov znaleckého posudku vypracovaného v konaní o úpravu práv a povinností do rozvodu manželstva rodičov vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 27 P 111/2013.

Mal. F. je v starostlivosti matky od júla 2013, pričom pol roka po odchode matky zo spoločnej domácnosti bol v starostlivosti svojho otca. V súčasnej dobe mu matka zabezpečuje celkovú starostlivosť a opateru, pričom s otcom sa stretáva, aj keď v poslednom období nie tak často. V konaní pred súdom sa maloletý vyjadril, že chce ostať bývať so svojou mamou. Otca a sestry, ktoré s ním bývajú chce navštevovať. Pri rozhodovaní, komu maloletý F. bude zverený do osobnej starostlivosti po rozvode manželstva, vychádzal súd aj zo záverov znaleckého posudku vypracovaného v konaní o úpravu práv a povinností do rozvodu manželstva, kde znalec vo svojich záveroch konštatoval, že vzťah mal. F. k matke je v súčasnej dobe jednoznačne pozitívny, maloletý je silno naviazaný na matku, t. č. ju silno potrebuje, cíti u nej bezpečie, zázemie, istotu a podporu. Preto doporučil, aby istý čas ešte maloletý ostal u matky, pričom takéto obdobie by mohlo byť v trvaní jedného až dvoch rokov a následne by vonkajšie okolnosti a časový faktor ukázal, či je to aj naďalej pre maloletého vhodné. Aj keď znalecký posudok bol vypracovaný pred necelými 9. mesiacmi, situácia a pomery u maloletého sa nezmenili, dokonca sám prejavil túžbu bývať s mamou, ktorá sa mu viac venuje, hrá sa s ním, napriek tomu, že bytové podmienky na strane otca sú jednoznačne lepšie. Zverenie maloletého do starostlivosti matky je v súčasnej dobe najvhodnejším riešením pre jeho zdravý harmonický fyzický a psychický vývin za predpokladu, že sa bude pravidelne so svojim otcom stretávať. Preto súd maloletého F. zveril do jej osobnej starostlivosti s tým, že je oprávnená a povinná ho zastupovať a spravovať jeho majetok.

Pri určovaní výšky výživného rodičov k maloletým deťom vychádzal súd z odôvodnených potrieb oboch maloletých detí, ako aj z možností a schopností oboch rodičov. Mal. L. je staršia, navštevuje strednú školu, jej výdavky sú vyššie ako u mal. F., na druhej strane mal. F. navštevuje základnú školu, má výdavky najmä v súvislosti so zdravotným stavom, keďže pravidelne navštevuje alergologickú ambulanciu a užíva pravidelne lieky, ktoré mu matka musí zakupovať. Aj keď sú výdavky u maloletej L. podstatne vyššie ako u mal. F., pri určovaní výšky výživného vychádzal súd nielen z odôvodnených potrieb maloletých detí, ale aj z možností a schopností oboch rodičov.

V priebehu konania mal súd preukázané, že matka je v súčasnej dobe zamestnaná na základe dohody o vykonaní práce, jej príjem sa pohybuje vo výške okolo 280 Eur mesačne, zároveň poberá rodinné prídavky na dve deti, pričom prídavky pre mal. L. jej pravidelne zasiela. Maloletému F., ktorého má vo svojej starostlivosti, zabezpečuje potreby a výdavky sama, nakoľko otec na jeho výživu doposiaľ neprispieval. Vzhľadom na nízky príjem na strane matky, ktorá pracuje iba na základe dohody o vykonaní práce, súd určil výživné pre mal. L. zo strany navrhovateľky, jej matky, vo výške 30 Eur mesačne. Uvedená suma zodpovedá jej minimálnej mzde a jej ďalšej vyživovacej povinnosti k plnoletej dcére študujúcej na vysokej škole.

Pri určovaní výšky výživného pre mal. F. vychádzal súd zo zárobkových možností a schopností na strane otca, zohľadnil jeho osobnú starostlivosť o mal. L. ako aj skutočnosť, že zabezpečuje výživu ďalšej

plnoletej dcére, ktorá študuje a ktorá doposiaľ nenadobudla schopnosť sa sama živiť, a to najmä tým, že jej zabezpečuje bývanie, keďže bývajú spolu a tiež jej zabezpečuje stravu. V priebehu konania otcovi odpadla vyživovacia povinnosť k dcére V., ktorá ukončila bakalárske štúdium na vysokej škole.

Zo strany otca určil súd výživné pre maloletého F. vo výške 50 Eur mesačne, pričom výživné navrhované matkou (100 Eur mesačne) považoval za neprimerane vysoké vzhľadom na jeho ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Zároveň vychádzal aj z jeho čistého mesačného príjmu, ktorý sa pohybuje v sume okolo 700 Eur mesačne, porovnal ho s čistým mesačným príjmom u matky (okolo 280 Eur) a určenú výšku výživného považoval za primeranú a takú, ktorú je schopný otec maloletému platiť.

Zároveň súd upravil styk otca s maloletým F. na základe návrhu matky, vyjadrenia a návrhu otca, pohovoru s maloletým, ale aj na základe znaleckého posudku a upravil styk maloletého s otcom mimo prázdnin a sviatkov každý párný víkend v roku od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod., čo je štandardná úprava styku pre dieťa v školskom veku, pričom takáto úprava styku otca s maloletým už do súčasnej doby prebiehala. V priebehu konania matka súhlasila s úpravou styku maloletého s otcom aj počas letných prázdnin, vianočných a veľkonočných sviatkov, tak ako to navrhoval otec, preto súd upravil ich vzájomné stretnutia počas letných prázdnin na 10 dní v mesiaci júl a na 10 dní v mesiaci august, čo považoval za dostatočnú úpravu styku, keďže maloletý doposiaľ u otca na tak dlhé obdobie nebol. Okrem toho upravil ich vzájomné stretnutia aj počas Vianočných prázdnin na obdobie štyroch dní od 27.12. do 30.12., ako aj počas Veľkonočných sviatkov každý druhý rok od Veľkonočného piatka do Veľkonočného pondelka.

Uvedená úprava styku sa zhoduje aj vyjadrením maloletého F.T., ktorý neodmieta stretnutia s otcom, zodpovedá aj jeho predstave o stretnutiach s jeho sestrami, ktoré má rád a s ktorými trávi väčšinu času, pokiaľ je u otca a to aj vtedy, keď je otec pracovne mimo miesta bydliska. V prípade akýchkoľvek nezhôd pri úprave styku, ak by matka neumožnila stretnutia napríklad aj nad rámec bežnej úpravy styku alebo v iný termín, než určil súd, (choroba maloletého, pracovné povinnosti otca), môže sa otec kedykoľvek obrátiť na súd s návrhom na jeho zmenu, resp. jeho rozšírenie.

Keďže navrhovateľka -matka žiadala určiť výživné zo strany odporcu-otca vo výške 100 Eur mesačne, uvedenú výšku výživného považoval súd za neprimerane vysokú vzhľadom na príjem otca, ale aj jeho ďalšiu vyživovacie povinnosti a jej návrh v prevyšujúcej časti ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods.1, pís. a) O.s.p., keďže ide o konanie, ktoré bolo možné začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.